

Pauru Nymerohpyry sero Epezupõkõ Neneryme

Sero pape tymerose Pauru a. Ritonõpo nymenakahpyryme kynexine ynororo imehnõ amorepaneme. Serātu rihpõme roropa kynexine. Tynmerohpyry sero taropose eya Jezu poetory tõ neneryme, Epezupõkõ neneryme.

Tynmerohpyryae toto amorepãko mana toiro zoko sã Jezu poetory tõ ehtoh poko. Jezu enetuputyryke kyya xine kuesëkõme zokome toehse sytatose sero nono po. Kuokokõ pyno kuexirykõ sã kypyno xine Kyrixtu mana. Moraro kupuhpyrykõ omipona kuokokõ ehtoh sã Kuesëkõ omipona sytatose sero nono po, äko mana.

1 ¹Ynymerohpyry moro onenerykõme Epezupõkomo. Ywy ase Pauru, Ritonõpo nymenakahpyry, Kyrixtu Jezu poko imehnõ amorepatohme.

Ritonõpo poetoryme matose, mäsä rokë pyra enetuputyryke oya xine ataatahmotao pyra. Ritonõpo poetoryme matose Kyrixtu Jezu enetuputyryke oya xine, Kyrixtu Jezu maro roropa oexirykõke.

²“Papa kapuaono, kure Epezupõkõ tyriko. Torëtyke pyra tyriko toto,” äko ase Ritonõpo a opoko xine. Jezu Kyrixtu Kuesëkomo a roropa, morara äko ase.

Kure kyrirykõ poko Ritonõpo a

³“Kure mase Papa kapuaono,” sykatone Ritonõpo a, Jezu Kyrixtu kuesëkõ zумы a, kure rokë tyrise kuexirykõke, Tumükuru Kyrixtu maro. Mame Tuzenu emero ekarõko kyya xine mana. Kure kapuaõkõ ritopõpyry sã kure kyritorÿko Ritonõpo mana. ⁴Sero nono onyripyra ro tahtao, kymenekatone Ritonõpo, typoetoryme kuehtohkõme, Tumükuru Kyrixtu maro kuehtohkõme. Kymenekatone kure kuehtohkõme, iirypyryme pyra tyneneryme. Kypyno xine toexiryke, ⁵tumükurume kyrirykõ poko tõsenetupuhse Ritonõpo pake Tumükuru orikyry poko. Tumükurume kyritone tãkye toehtohme kypoko xine tõsenetupuhstopõpyryae ro. ⁶Tumükuru pyno Ritonõpo ipunaka repe. Yrome tonehpose eya xiaro kypynanohtohkõme. Topehke pyra tynekarory kurã sã Tumükuru tonehpose aorihthohme. Morara exiryke, “Kure mase Papa. Yna esëme mase imehxo,” sykatone Ritonõpo a.

⁷Tymyhpokase sã sytatose, kymyakäkõme Kyrixtu toorihse exiryke. Eya kyyrypyrykõ tukurikase roropa mana, tumunuru ke. Morara exiryke imehnõ kypyno xine exiry motye kypyno xine Ritonõpo mana. ⁸Naeroro kure

kyriatosene. Tuaro toexiryke tuaro kyritorỹko roropa mana. ⁹Pake emero kukurākarykō poko tōsenetupuhse Ritonōpo oximōme kuehtohkōme, toiro tošēke kuehtohkōme. Yrome Ritonōpo osenetuputyry waro pyra sexiatose. Morarame kutuarōtanohpotone tōsenetupuhtopōpyrya pokō. ¹⁰Ynara tykase Ritonōpo, “Emero oximōme toto rīko ase Kyrixtu orikyry ke, kapuaōkō maro, nonopōkō maro, enara, toto esēme Kyrixtu ehtohme,” tykase Ritonōpo pake. Mame morohne ritohpo toehse ahtao, morohne rīko Ritonōpo mana.

¹¹Emero exīko mana Ritonōpo osenetupuhtopōpyryae ro, aomihpyryae ro roropa, enara. Osemazuhme sero nono onyripyra ro tahtao tymenekase kymarokomo typoenōme kuehtohkōme, Tumūkuru Kyrixtu maro kuehtohkōme. Morarame toemynyhmatopōpyryae ro morara tyrise kymarokō eya, emero, Ritonōpo a, tōsenetupuhtopōpyryae ro, toemynyhmatopōpyryae ro roropa. Morara tyrise eya. ¹²Naeroro, “Kure mase Ritonōpo, yna esēme imehxo mase,” āko ynanase, osemazuhme Kyrixtu tonetupuhse yna a exiryke, kypynanohnekōme.

¹³Morarame amarokomo a roropa kurā omi totase. Morara exiryke Kyrixtu menetuputyatose, Kyrixtu omiry enetuputyryke oya xine. Naeroro typynanohse oexirykōke Ritonōpo a, Tuzenu kurā ekarone oya xine tōmihpyryae ro, ipoetoryme oehtohkō pokō otuarōtatohkōme.

¹⁴Ritonōpo zuzenu nae kuahtao xine, zuaro sytatose, Ritonōpo nekarory typoetory tomo a apoīko sytatose, Zuzenu nae kuexirykōke. Kuakorehmatorỹko mana kypyno xine Ritonōpo ehtoh enetuputyry pokō, tymyhse exiketō sã pyra kuehtohkōme. Naeroro, “Kure mase Ritonōpo. Yna esēme mase imehxo,” sykatone.

Pauru oturutopōpyry

¹⁵Mame Kuesēkō Jezu enetuputyry pokō oya xine totase ya. Ritonōpo poetory pyno oexirykō roropa totase ya. ¹⁶Morara exiryke morara kary etaryhtao ya, “Kure mase,” kakehpyra sã ywy Ritonōpo a. Opoko xine oturūko roropa ase, Ritonōpo maro jotururuhtao. ¹⁷Ynara āko ase Ritonōpo a kuesēkō Jezu Kyrixtu zummy a, “Papa kapuaono, imehxo mase. Morara exiryke Ouzenu a Epezupōkō tuaro tyripoko toto,” āko ase Ritonōpo a, Ritonōpo waro oexirykō se jexiryke. Osenetupuhpōko roropa Ritonōpo mana oya xine. ¹⁸Ynara āko ase roropa Ritonōpo a, “Epezupōkō amorepako Papa, amaro toexirykō waro toto ehtohme, kure tyrirykō eraximatohme eya xine, onekarotyã waro toto ehtohme, imeīpo ōmihpyryae ro onekarory tō kurā waro roropa toto ehtohme, ¹⁹jamihme kuhse oexiry waro roropa toto ehtohme,” āko ase. Tyjमितunuru ke kuakorehmatorỹko mana kukurohtao xine, enetuputyryke kyya xine. Tyjमितunuru ke ro ²⁰Tumūkuru ēsemākapone ropa aorihxīpo. Mame tymaro tuisame kynyryne kapu ao. ²¹Seromaroro Kyrixtu tuisame mana, imehnō kapuaōkō motye emero. Kowenu tōkehko motye mana, tuisa tōkehko roropa motye.

Pata esē tō motye roropa mana, sero nono po. Emero motye kuhse mana, jūme roropa mana. ²²Naeroro ehmero esēme Kyrixtu tyrise Ritonōpo a. Mame kynekarone typoetory tomo a, toto esēme aehtohme. Tuisa imehxo exikety ekarone eya xine. ²³Kyrixtu zokome sã Ritonōpo poetory tō mana. Mame kupuhpyrykō omipona kuokokō exiry sã, moro sã Kyrixtu omipona ipoetory tō mana. Toto kurohtao roropa mana, toto jamihtanohnōko, enara.

Kuosenetupuhtohkō tyrisenã sã tyrise ropa

2 ¹Osemazuhme aporo Ritonōpo enetuputyry se pyra mexiatose, Ritonōpo omipona pyra oexirykōke, tyrypyhpyke rokē oexirykōke. ²Morara oexirykōke Jezu onenetupuhpynō penetatoh poko rokē mexiatose. Joroko tō esē omipona roropa mexiatose, amerehmaðkō esemy. Ritonōpo omipona pyra exiketō esē roropa mokyro. ³Mokaro sã sexiataose, Jezu onenetupuhpynō samo. Kypenetatohkō poko rokē sexiataose. Kyyrypyrykō poko roropa sexiataose. Kuosenetupuhtohkōae kypenetatohkō poko sexiataose. Ritonōpo nuānopyryme roropa sexiataose, apotoimo htaka taroposãme roropa sexiataose.

⁴Yrome Ritonōpo kuānohpopyra xine kynexine, kypoko xine toenupunase toexiryke ipunaka. ⁵Ritonōpo enetuputyry se pyra ro kuahtao xine, aomipona pyra roropa kuahtao xine, kuosenetupuhtohkō tyrisenã sã tyrise ropa Ritonōpo a, Kyrixtu maro kuehtohkōme. Kure orirykō se Ritonōpo exiryke okurākatone ropa. ⁶Seromaroro Kyrixtu Jezu maro kuexirykōke, kuosenetupuhtohkō tyrisenã sã tyrise ropa Ritonōpo a mana. Tymaro tuisame kuehtohkōme kapu ao, kuosenetupuhtohkō tyrisenã sã tyrise ropa eya. ⁷Morara kyriatose Ritonōpo, kure toexiry poko enetupuhpotohme imehnomo a jūme. Imehnō kypyno xine exiry motye kuhse Ritonōpo kypyno xine exiry mana. Morara exiryke kure kyrikehpyra xine kynexine, Kyrixtu Jezu maro kuehtohkōme, enetuputyryke kyya xine. ⁸Naeroro tamoreme opyno xine Ritonōpo toexiryke typynanohse matose. Okurākatorỹko roropa mana kure oexirykō pokoino pyra. Jezu enetuputyryke rokē oya xine okurākatorỹko mana. Topehke pyra, tynekarory kurã sã, Tumūkuru tonehpose aorihtohme, okurākatohkōme. ⁹Naeroro epyrypasaromepyra matose Ritonōpo poenōme oexirykō poko. Kure oexirykō pokoino pyra tukurākase matose Ritonōpo a. ¹⁰Ritonōpo kyrihpōkomo. Kyritone Kyrixtu Jezu maro kuehtohkōme kure imehnō ritohme kyya xine. Pake ynara tykase Ritonōpo tyya rokene, “Kyrixtu omipona exiketomo a imehnō riry se ase kure, kokoro rokene,” tykase.

Oximaro kuexirykō poko Kyrixtu Jezu maro

¹¹Wenikehpyra ehtoko oehtopōpyrykō poko. Juteutōkara matose, morara tonuruse oexirykōke. Amarokō poko, “Tyaĩkō potapihpyry onysahkahnō mokaro,” ãko juteu tō opoko xine. Yrome typoko xine, tysahkase exiketōme, osekarōko toto, tyaĩkō potapihpyry tysahkase tyya xine exiryke. ¹²Pake Kyrixtu onenetupuhpyra

mexiatose. Ritonôpo nymenekatyãme pyra mexiatose, juteume pyra oexirykôke. Pake ynara tykase typoetory tomo a, “Kure rokẽ oritorỹko ase,” tykase Ritonôpo. Yrome oya xine morara kara kynexine. Taro amarokõ repe, nono po. Kyrixtu a okurākarykõ oneraximara sã mexiatose. Ritonôpo waro pyra roropa mexiatose. ¹³Osemazuhme aporo moe sã mexiatose. Yrome Ritonôpo a tonehse ropa matose tyya Jezu Kyrixtu orikyryke. Seromaroro imaro amarokõ toehse aomipona toehse oexirykôke. ¹⁴Toipe juteu tomo, oxiehno toto juteutôkara maro. Moeze nymerohpyry juteu tã apurume sã kynexine, juteutôkara maro pyra toto ehtohme, Moeze nymerohpyry omipona pyra juteutôkara exiryke. Yrome seromaroro moro apuru tykararahse mana Kyrixtu a oximõme toto ehtohme ropa. Toorikyry ke oxiehno pyra tyripose toto eya osepyno toto ehtohme, oxise roropa toto ehtohme. Toorikyry ke oxiehno toto exiry tonahkapose eya. ¹⁵Ynara tykase Kyrixtu eya xine, “Moeze nymerohpyry omipona oexirykõ pokoino pyra okurākatorỹko Ritonôpo mana. Kure oexirykõ pokoino pyra roropa,” tykase. Atae pyra toh nexiase repe. Yrome oximõme tyrise toto eya, tyrisenã sã toto ehtohme tymaro, oxiehno pyra toto ehtohme, osepyno rokẽ toto ehtohme. ¹⁶Toxixihmatopôpyryke wewe pokona, Kyrixtu a oxiehno toto ehtoh tonahkapose. Wewe poko toorihpôpyry ke oxiehnokõ tyrise ropa oxiehno pyra, osepyno toto ehtohme ropa. Tonehse ropa toto eya Ritonôpo a aomipona toto ehtohme. ¹⁷Naeroro Kyrixtu tooehse ãmorepase xine omi kurã poko, oxiehno pyra emero ehtohme Ritonôpo maro. Oya xine tooehse, juteutôkara a. Ameke sã mexiatosene Ritonôpo a. Oya xine tooehse roropa ynororo, juteu tomo a, ameke hkopyra mexiatosene Ritonôpo a. ¹⁸Naeroro Kyrixtu enetuputyryke kyra xine emero sytatose Kumykõ êpataka ytôko, juteu tomo, imehnomo, enara, toiro Zuzenu omipona kuexirykôke. ¹⁹Juteutôkara matose. Yrome tyorôpôkõme pyra matose. Katonõme pyra roropa matose Ritonôpo a. Esarypôkõme matose toehse, imehnõ Ritonôpo poetory tã maro, Ritonôpo poenõme toehse oexirykôke. ²⁰Ritonôpo tapyĩme sã sytatose. Ynara sã sytatose enetupuhthohme rokene. Tapyi apurume sã matose. Tapyi apuru apõme Ritonôpo nymenekatyã imehnõ amorepananõme, Ritonôpo poe urutôkõ maro, enara. Yrome tapyi nikapuru apoihtyme sã Kyrixtu Jezu mana. ²¹Mokyro poe rokẽ Ritonôpo tapyĩ jamihme. Ipoe roropa Kuesêkõ maro kure exĩko sytatose. ²²Amarokõ roropa imaro exĩko matose Ritonôpo tapyĩme, imehnõ Jezu poetory tã maro, emero porehme, Ritonôpo zuzenu esaryme.

Pauru erohtopôpyry poko juteutôkara poko

3 ¹Morara exiryke oturũko ase Ritonôpo maro. Ywy ase Pauru, Kyrixtu Jezu nymenekahpyry. Āpuruhpyry tao ase. Tomõse ywy ahno tã zururuke ya, juteutôkara kurākary poko Jezu a. Morara exiryke tãmapose ywy āpuruhpyry taka. ²Kypyno xine Ritonôpo exiryke tyrohmanohpose ywy eya, ākorehmanekõme jehtohme. Sero poko metatose ro. ³Ritonôpo osenetupuhpôpyry tokare pyra kynexine repe. Yrome utuarôtanohpone tãsenetupuhpôpyry poko. Moro poko pape tymerose ya, onenerykõme.

⁴Naeroro ynymerohpyry moro poko isekeremaryhtao oya xine, enetupuhnōko matose Kyrixtu poko. Ritonōpo osenetupuhptōpyry waro jehtōpyry poko enetupuhnōko matose. ⁵Osemazuhme aporo ahno a tōsenetupuhptōpyry onekaropyra Ritonōpo kynexine. Yrome seromaroro tynymenekatyā tutuarōtanohpose. Urutōkō roropa tutuarōtanohpose Tuzenu a, tōsenetupuhptōpyry poko. ⁶Ynara tykase Ritonōpo pake tyya rokene, “Kure rokē juteutōkara rīko ase juteu tō maro. Ypoenōme exīko mā toto Kyrixtu omiry enetuputyryke eya xine,” tykase ynororo. “Mame juteu tō juteutōkara maro osepyno exīko toh mana, Jezu Kyrixtu enetuputyryke eya xine. Ynekarory juteu tomo a, moro ekarōko roropa ase juteutōkara a, tykase ynororo pake tyya rokene.

⁷Kyrixtu omiry poko imehnō amorepaneme jyrine Ritonōpo. Topehke pyra tyjamitunuru ekarone Ritonōpo ya. Erohnōko ukurohtao mana. ⁸Jezu poetoryme ase. Tuisame pyra ase repe. Yrome eya jerohtoh tokarose mana, juteutōkara amorepatohme typoko. Imehnō motye kuhse Kyrixtu kypyno xine mana, emero kurā ekaroneme toexiryke. ⁹Naeroro pake Ritonōpo tōsenetupuhse kukurākaporykō poko Tumūkuru a, juteu tomo, juteutōkara, enara. Moro poko enetupuhpōko ase emero ahno a. Emero ritōme mā Ritonōpo. Tōsenetupuhptōpyry onumakara kynexine aporo. ¹⁰Seromaroro emero Jezu enetupuhnōko toh mana, juteu tomo, juteutōkara, enara. Moro eneryke tyya xine, ynara āko tuisamākō kapuaōkomo, “To! Emese kure mase Ritonōpo,” āko toh mana moro eneryke tyya xine. ¹¹Ritonōpo poenōme toehse toto, enetuputyryke tyya xine, pake Ritonōpo osenetupuhptōpyryae ro. Kyrixtu Jezu a Kuesēkomo a typoenōme tyrise sytatose, toorihse toexiryke kuemetakākōme. ¹²Kyrixtu maro kuahtao xine Ritonōpo ēpataka ytōko sytatose. Ihxike pyra roropa sytatose kueanokō tyjamihtanohse exiryke. Imaro oturūko sytatose tonetupuhse kyya xine exiryke. ¹³Naeroro etuarimāko ase Kyrixtu omiry ekaroryke ya oya xine. Morara exiryke poremāpyra ehtoko jetuarimary etaryhtao oya xine. Kure oripotohkōme Kyrixtu omiry ekaroase oya xine. Kure oripotohkōme roropa tomōse ase āpuruhyry taka.

Kypyno xine Kyrixtu exiry poko

¹⁴Ritonōpo emero typoenōme se. Moro poko jemynyhmaryhtao jeseukumuru pona porohnōko ase, joturutohme Papa kapuaō ēpataka. ¹⁵Tonetupuhse kyya xine exiryke emero porehme tummyke exīko sytatose, Kumykōme Ritonōpo exiryke, kapuaōkomo te, nonopōkomo, enara. ¹⁶Ynara āko ase Ritonōpo a, “Papa kapuaono, imehxo mase. Orēpyra roropa mase. Naeroro ajamitunuru ekaroko Epezupōkomo a, Ouzenu maro orēpyra toto ehtohme tukurohtao xine,” āko ase opoko xine. ¹⁷“Papa kapuaono, Epezupōkō akorehmako Omūkuru enetuputyry poko, Jezu Kyrixtu osesaritohme ikurohtaka xine. Akorehmako toto imehnō pyno toto ehtohme, yronymyryme,” āko ase. ¹⁸“Akorehmako toto Papa, tuaro toto ehtohme, emero opoetory tō maro, toto pyno Kyrixtu exiry poko, tuaro toto ehtohme imehnō pyno exiry poko, enara,” āko ase. Kapu

zumo exiry sã Kyrixtu kypyno xine exiry mana. Kae exiry sã roropa kypyno xine Kyrixtu exiry mana. Tuna konõto zueme exiry sã roropa kypyno xine exiry roropa mana. Nono zumo exiry sã roropa kypyno xine Kyrixtu exiry mana. “Moro waro tyriko toto,” ãko ase Ritonõpo a. ¹⁹ÿ, ynara se ase oya xine roropa. Kyrixtu kypyno xine exiry waro se ase oya xine. Mame zuaro awahtao xine itamurume repe, emero waro pyra ro matose. Ynara exiryke, ekuhpÿme sã kypyno xine Kyrixtu exiry mana. Mame Ritonõpo osesariry se ase okurohtaka xine, Ritonõpo a rokẽ tuaro oehtohkõme kure kuhse Ritonõpo exiryke.

²⁰Mame tyjमितunuru ke kynekaropohpyrykõ motye tyriry waro Ritonõpo mana. Kynenetuputyhpyrykõ motye tyriry waro roropa mana, kukurohtaka xine. ²¹Naeroro eya, “Imehxo mase, Ritonõpo,” sykatone, oximõme Jezu poetory tõ maro kuahtao xine. Kyrixtu Jezu maro toehse kuexirykõke. Naeroro morara sykatone kokoro rokene. Kakehpyra sehtone, enara.

Oxipoko enupunary poko Jezu poetory tomo a

4 ¹Morara exiryke, kure kyriatosene Ritonõpo. Naeroro oururukõ se ase. Taro ase tymyhse, Kuesẽkõ omipona jerokuruke. Ynara kary se ase, kure rokẽ ehtoko, kure oehtohkõme toahmase oexirykõke Ritonõpo a. Morara exiryke kure rokẽ ehtoko. ²Opoko xine ro epyrypara ehtoko. Opoopore pyra ehtoko imehnõ maro. Azamaro pyra exiketõ zehno pyra ehtoko. Imehnõ pyno oexirykõke akorehmatoko toto. ³Ritonõpo zuzenu amaro xine ahtao oxipoko enupunãko matose. Oxipoko toenupunase oexirykõke oximaro exiko matose. Tomeseke ehtoko, oxipoko enupunakehpyra oehtohkõme. ⁴Morohnome matose toehse, toirõ Zuzenu amaro xine exiryke. Toiro rokẽ eraximãko matose. Jezu Kyrixtu maro jũme orihpÿme oehtohkõ eraximãko matose. Moro poko toahmase matose Ritonõpo a. ⁵Toiro rokẽ Kuesẽkõ mana. Toiro tonetupuhse kyya xine kukurãkanekõme. Toirõ omi poe roropa tõpurihkase sytatose. ⁶Toiro Ritonõpo mana, Kumykomo. Kuesẽkõme roropa mana. Kymaro xine toerohtoh kyrÿko Ritonõpo mana, kukurohtao xine toexiryke.

⁷Topehke pyra tynekaroryme tyjमितunuru tokarose Kyrixtu a kyya xine. Emero oxisã pyra repe yrome tõsenetupuhtopõpyryae ro tyjमितunuru tokarose kyya xine. ⁸Ynara tymerose Kyrixtu poko, Ritonõpo omiryne, “Tõnukuruhtao kakoxi

tuhkãkõ tynyporemãkapotyã tarose tymaro.

Mame ekarory se toehtohntonõ tokarose eya ahno tomo a,” tykase. ⁹Otarãme ekaropõko matose, “Oty kary moro tõnuhse?” ãko matose otarãme. Ynara mana, osemazuhme Kyrixtu tyhtose aporo, sero nono zopikoxi. ¹⁰Naeroro Kapu ae ayhtohpyryme ynororo. Kapu aka onuhketyne roropa mana. Kapu moinakoxi toytose ynororo. Emero esẽme toehse ynororo, kapuaõkomo, nonopõkomo, enara mã esẽme toehse ynororo. ¹¹Eya ekarory se toehtohntonõ tokarose ahno tomo a. Tyjमितunuru tokarose eya xine orẽpyra toto ehtohme toerohtohkõ poko. Toitoine tymenekase eya, typoko imehnõ

tuarõtatohme. Imehnõ tymenekase roropa eya urutõkõme. Imehnõ tyrise roropa eya imeimehnõ patapõkõ eahmananõme, typoetoryme toto ehtohme. Imehnõ tymenekase typoetory tõ esẽme, imehnõ roropa tymenekase imehnõ typoetory tõ amorepaneme. ¹²Morara tyrise eya emese kure typoetory ehtohme toerohtohkõ poko, toto atakorehmatohme Kyrixtu omipona toehtohkõme, Kyrixtu poetory emãtohme, enara. ¹³Mame oxisã exiko sytatose, Jezu Kyrixtu enetuputyry poko kyya xine, oxisã roropa exiko sytatose Ritonõpo mükuru waro kuexirykõ poko. Mame tuaro exiketõme exiko sytatose, Kyrixtu tuaro ehtoh samo. ¹⁴Mame poetome pyra sã exiko sytatose. Poetohti ahtao tuaro pyra ro. Imehnõ omiry etaryhtao zae ehtoh onenetupuhpyra toto poetome toexirykõke. Onekunohtõ omiry etaryhtao eya xine ajohpe toto exiry waro pyra toto, osenekunohpõko rokene. Yrome kymarokõ poetome pyra sã sytatose toehse, tuaro kuexirykõke. ¹⁵Naeroro ajoajohpe pyra sehtone kuotururukohtao, imehnõ pyno kuexirykõke. Mame Kyrixtu sã exiko sytatose. Kupuhyrykõme mana, kuesẽkõme, kutuisarykõme, enara. ¹⁶Kyrixtu omi poe oximaro ipoetoryme sytatose, toiro kuokokõme samo. Morara exiryke oma tõkehko toiro zokome ehtoh sã, moro sã atakorehmãko Jezu poetory tõ mana, emero porehme. Naeroro kuesẽkõ omipona kuahtao xine kure rokẽ sytatose, kuokokõ wãtãko mana. Moro sã atakorehmãko sytatose. Imehnõ pyno kuexirykõke, kypyno xine roropa imehnõ Jezu poetory tõ mana.

Kyrixtu a kuosenetupuhtohkõ tyrisenã sã ehtoh poko

¹⁷Naeroro Kuesẽkõ omi poe ynara kary se ase oya xine, jomipona ehtoko, yronymyryme. Jezu onenetupuhpynõ sã pyra ehtoko. Toiparo rokẽ Jezu onenetupuhpynõ osenetupuhnõko toh mana. ¹⁸Tuaro pyra toto ipunaka. Koko ytoytoketõ sã ytoytõko toto. Isene pyra toto Ritonõpo poe tuaro pyra toexirykõke. Typenetatohkõ poko se rokẽ toto. ¹⁹Tyrypyrykõ poko tahtao xine ihximyra toto. Tyrypyrykõ poko rokẽ toto. Popyra toexirykõ se rokẽ toto, ipunaka.

²⁰Yrome mokaro sã pyra matose, Kyrixtu kure ehtoh waro toehse oexirykõke. ²¹Osemazuhme ipoko metatose. Mame Kyrixtu omiry etaryhtao oya xine, ipoetoryme nymyry toehse matose. Mame ipoetoryme toehse awahtao xine zae oehtohkõ poko tamorepase matose imarõme toehse oexirykõke. ²²Naeroro pake Jezu onenetupuhpyra oehtopõpyrykõ irumekatoko. Æmoreme xine oorypyrykõ poko rokẽ mexiatosene. Moro onurumekara awahtao xine osenekunohnõko rokẽ matose oorypyrykõ poko openetarykõke. Naeroro oorypyrykõ irumekatoko. ²³Tyrisenã sã ehtoko okurohtao xine, kure ehtoh poko openetatohkõ penetatohme, zae ehtoh poko roropa õsenetupuhtohkõ ehtohme, enara. ²⁴Mame upo kurã amurutoh sã kure oehtohkõ amurutoko. Ritonõpo nyrihpyry kurã amurutoko. Moro tamuruse oya xine ahtao Ritonõpo sã oenetarykõ imehnõ mana, Kyrihpõkõ sã kuexirykõke, zae roropa kuexirykõke, kyrypyrykõ poko pyra toehse kuexirykõke, kure rokẽ kuexirykõke, enara. Ynara kahtoko imehnomo a,

“Kuosenetupuhtohkõ tyrisenã sã tyrise ahtao, Ritonõpo sã ytoytõko sytatose. Zae rokẽ ytoytõko sytatose. Aomipona roropa sytatose,” kahtoko.

²⁵Naeroro ajoajohpe pyra ehtoko. Zae rokẽ oturutoko imehnõ maro, tytororo kuexirykõke Kyrixtu zokome. ²⁶Imepỹ zehno toehse awahtao xine tomeseke ehtoko, oorypyrykõ poko oexirykõino. Imepỹ zehno toehse awahtao xine, axĩ kure ehtoko ropa imaro, nyhpyra ro awahtao xine. ²⁷Tomeseke ehtoko, joroko tamuru oenekunohpyra xine ehtohme. Ynara kahtoko eya, “Mya ytoko, yyrypyry xihpyry poko jyripopyra exiko,” kahtoko eya. ²⁸Imepỹ mōkomory tomatonanohse oya xine ahtao onematonanohzomopyra ehtoko. Erohtoko tineru apoitohme oya xine, oerohtamitukōme, ōkyryrykõ epekahtohme oya xine, tymōkomokākara akorehmatohme roropa oya xine. ²⁹Omi xihpyry ke imehnõ onurupyra ehtoko. Zae rokẽ imehnõ zurutoko, toto akorehmatohme yronymyrymehxo Ritonõpo omipona toto ehtohme. Zae rokẽ zurutoko toto orẽpyrahxo toto ehtohme Kyrixtu omipona, ōmirykõ etaxĩpo eya xine. ³⁰Mame Ritonõpo zuzenu kurã anasamapopyra ehtoko. Ritonõpo nekarohpyryme mã oya xine Zuzenu. Typoetoryme oenetupuhpotorykõ mana imehno a. Imeĩpo tymyhpokase ropa sã exĩko matose. Moro poko otuarõtanohtorykõ mana. ³¹Tohne oehtopõpyrykõ irumekatoko. Oorypyrykõ poko openetatohkõ roropa irumekatoko. Imehnõ zehno oehtohkõ roropa irumekatoko. Opore imehnõ onurupyra ehtoko. Imehnõ onykerekeremara ehtoko. Imehnõ ryhmary se pyra ehtoko. ³²Yrome imehnõ pyno ehtoko. Kure toto riry poko osenetupuhtoko. Imehnõ rypyry ikorokapotoko Ritonõpo a. Moromeĩpo owenikehtoko, “Otara kara,” kahtoko, Ritonõpo a oorypyrykõ korokatopõpyry samo, Kyrixtu maro toehse oexirykõke.

Saeremae ytoketõ sã Jezu poetory tomo

5 ¹Ritonõpo poenõme oexirykõke, ipoenohotoko. Opyno xine roropa Ritonõpo exiryke ipoenohotoko, isã oehtohkõme. ²Imehnõ pyno ehtoko ipunaka. Pake ahtao juteu tamuru tomo a kaneru tõ totapase tyyrypyrykõ korokapotohme Ritonõpo a. Moro saaro tōsekarose Kyrixtu, tynekaroryme Ritonõpo a kyyrypyrykõ epehmatohme. Tãkye Ritonõpo toehse Jezu orikyry poko. Typoxine exikety sã kynexine eya. Naeroro kypyno xine Kyrixtu ehtoh sã imehnõ pyno ehtoko.

³Ritonõpo poetoryme oexirykõke oorypyrykõ poko pyra ehtoko ipunaka. Imehnõ nohpo tõ poko pyra ehtoko te, imehnõ rypyry poko pyra roropa ehtoko, imehnõ mōkomory poko penetara ehtoko roropa. Morohne poko oturupyra ehtoko roropa, ipoko ehtoh kara morohne. ⁴Omi rypyry poko pyra ehtoko, popyra exiryke. Ajoajohpe pyra ehtoko. Imehnõ rypyry poko oturunohotao popyra mana ipunaka. Yrome Ritonõpo a, “Kure mase,” kahtoko. Morara kary oya xine kure mana. ⁵Tuaro ehtoko, imehnõ nohpo tõ poko exiketõ mã omõpyra Kyrixtu maro, Ritonõpo esaka. Enara toh mana omõpyra Ritonõpo esaka. Imehnõ rypyry poko exiketõ roropa omõpyra

mã toto. Te, mōkomo poko penetaketō roropa mã omōpyra. (Mōkomo poko openetarykohtao, Ritonōpo myakāmāko sã matose ahno nyrihpyry ke.)

⁶Osenekunohpopyra ehtoko ajoajohpākō omiry poko. Morohne poko toto exiryke toto zehno exīko Ritonōpo mana. Toto wānohnōko roropa mana, tōmipona pyra toto exiryke. ⁷Tyrypyry poko exiketō maro pyra ehtoko. ⁸Osemazuhme aporo Kyrixtu waro pyra mexiatose. Koko ytoketō sã mexiatose. Yrome Jezu Kuesēkō poetoryme toehse oexirykōke saeremae ytoketō sã matose. Naeroro zuaro exiketō sã ehtoko, Ritonōpo omipona. ⁹Saeremae ytoketō sã kuahtao xine, kure imehnō rīko sytatose. Zae ehtoh se exīko roropa sytatose. Imehnō akorehmāko sytatose Kyrixtu omiry omipona toto ehtohme. ¹⁰Osenetupuhtoko Kuesēkō omiry poko, aomipona oehtohkōme, tākye Kuesēkō ehtohme opoko xine. ¹¹Kyrixtu waro pyra exiketō tyrypyry poko rokē toto. Xinukutumae ytoketō sã rokē toto. Naeroro mokaro maro pyra ehtoko. Yrome toto rypyr zumakatoko jarānaka, zurutoko toto zomory zuaro toto ehtohme. ¹²Tokare pyra mokaro tyrypyrykō poko ehtoh poko jotururu se pyra ase popyra ya exiryke. ¹³Emero rokē saeremāka tonehse ahtao kure enēko sytatose. Iirypymākō tonehse ahtao Kyrixtu a iirypyrkō osenēko saeremao samo. ¹⁴Ynara exiryke, emero tonepose ahtao saereme sã exīko mana, jarao sã exīko. Morara exiryke ynara tymerose Ritonōpo omiry, “Nyhketomo, apakatoko.

Oësemātoko ropa,

Kyrixtu saerehkatohme opona xine,”

me tymerose. Morara tykase Ritonōpo kuamorepatohkōme tyya, tōmipona pyra exiketō kurākary poko tyya. Mame Kyrixtu enetuputyryke tyya xine, saeremae erohketō sã ma exīko toto.

¹⁵Naeroro tomeseke ehtoko oehtohkō poko. Tuaro pyra exiketō sã pyra ehtoko. Tuaro ehtoko. ¹⁶Tuaro pyra exiketō maro awahtao xine ekurehpyra ehtoko. Amorepatoko toto Ritonōpo omiry poko, tuhke iirypymākō nae exiryke. ¹⁷Mame tuaro pyra exiketō sã pyra ehtoko. Osenetupuhtoko Kuesēkō omiry poko, aomipona oehtohkōme, Kuesēkō tākye ehtohme opoko xine.

¹⁸Etýpyra ehtoko eukuru ke, tahpyra oehtohkōme. Ritonōpo zuzenu a rokē osekarotoko, kanawa āpuineme sã aaronekōme aehtohme. ¹⁹Oximaro awahtao xine oturutoko oxime Ritonōpo poko. Oeremiatohkō kurā ae roropa Ritonōpo ākyematohme oeremiatoko, oximōme, Ritonōpo netaryme. Tawi omihpyry ae roropa oeremiatoko, Kuesēkō netaryme. Kure mase Ritonōpo, kahtoko okurohtao xine. ²⁰Kure mase, kakehpyra ehtoko Ritonōpo a. Emero kure oya xine ahtao, “Kure mase,” kahtoko. Emero pyra kure ahtao oya xine roropa, “Kure mase,” kahtoko ro Kumykomo a, Kuesēkō Jezu Kyrixtu enetuputyryke oya xine.

Tynioke exiketomo tyniokō maro

²¹Imehnō Jezu poetory omipona ehtoko, kure Kyrixtu ritohme oya xine.

²²Nohpo tomo, oniokõ omipona ehtoko, kure Kuesẽkõ riry samo.
²³Ynara exiryke, typyty esẽme orutua mana, typoetory tõ esẽme Kyrixtu ehtoh samo. Typoetory tõ kurãkaneme roropa mana, toto pynanohneme roropa mana. Zokome mã toto. ²⁴Naeroro Kyrixtu omipona ehtoko yronymyryme. Morararo ehtoko nohpo tomo, oniokõ omipona ehtoko.

²⁵Orutua komo, opyxiãkõ pyno ehtoko. Typoetory pyno Kyrixtu ehtoh saaro. Mame typoetory tõ pyno toexiryke tamoreme kynorihne, typoetory tõ kurãkatohme tyya. ²⁶Kynorihne Ritonõpo omipona enetupuhnã ehtohme. Tukurikase roropa toto tõmipona toto ehtohme. Otyro kurikary sã kyya xine, moro sã tukurikase toto eya, ²⁷toto ekarotohme tyya typytyme kurano, oryxime exikety samo, imeimehnõ maro exipitopỹ samo, atapuro pyra, tunuriake pyra, ipihpyry kure potu, kurã rokẽ rahkene. ²⁸Orutua komo, õkokõ pyno oehtohkõ sã, opyxiãkõ pyno ehtoko. Typyty pyno orutua ahtao, osepyno roropa mana. ²⁹⁻³⁰Ynara exiryke, kuokokõ pyno sytatose. Kuokokõ otuhmãko sytatose, osepyno kuexirykõke. Moro sã Kyrixtu typoetory pyno mana, zokome kuexirykõke. ³¹Ynara tymerose Ritonõpo omiryne, “Naeroro orutua kõ tumykõ rumekãko, tysekõ rumekãko roropa mã toto, typyxiãkõ maro rokẽ toehtohkõme. Mame mokaro asakoro typyty maro oximaro exiko toto. Toiro tupũke sã exiko toto,” me tymerose. ³²Zae mã morohne tymerose. Tupime mã enetuputyry repe. Yrome ywy moro poe Kyrixtu enetupuhnõko ase, typoetory tõ pyno aexiry poko. ³³Yrome opoko xine roropa ynara enetupuhnõko ase. Typye exiketyne awahtao xine opyxiãkõ pyno ehtoko osepyno oehtohkõ saaro. Morararo ehtoko nohpo tomo, kure oniokõ tyritoko roropa.

Poetohti tumykõ maro ehtoh poko

6 ¹Poetohti, Jezu poetoryme oexirykõke, omykõ omipona ehtoko. Asakõ omipona ehtoko roropa. Toto omipona awahtao xine zae matose Ritonõpo a. ²Ynara tymerose Ritonõpo omiryne, “Kure omykõ tyritoko. Asakõ roropa kure tyritoko,” tykase. Morara kaxipo ro tyya, “Oepehmatorỹko ase ³kure rokẽ oehtohkõme, okynã orihpopyra oehtohkõme oesao xine,” tykase ynororo pake.

⁴Typoenõkamo opoenõkõ onyhtomara ehtoko, zehno pyra toto ehtohme. Kure rokẽ opoenõkõ zuãtanohtoko, zurutoko roropa, tyrypyrykõ poko pyra toto ehtohme. Amorepatoko toto Ritonõpo omiry poko, aomipona toto ehtohme.

Tosẽke exiketomo tosẽkõ maro

⁵Tosẽke exiketomo, tomeseke ehtoko oesẽkõ omipona oehtohkõme. Onekunohto pyra roropa ehtoko. Morara awahtao xine Kyrixtu omipona roropa matose. ⁶Naeroro toto omipona ehtoko, tonesẽme rokẽ pyra, kure oekarotohkõme rokẽ pyra eya xine roropa. Yronymyryme Ritonõpo omipona ehtoko, Kyrixtu poetoryme oexirykõke. ⁷Ynara kahtoko okurohtao xine, “Mose pokoino rokẽ pyra erohnõko ase. Jesẽ nymyry pokoino erohnõko ase,” kahtoko. Mame tãkye ehtoko roropa oerokurukohtao. ⁸Wenikehpyra ehtoko

roropa kuepehmarykō poko Kuesēkomo a. Tosēke kuahtao xine, tosēke pyra kuahtao xine roropa, kuerohitamitukō epehmāko Kuesēkō mana.

⁹Typoetokamo, morararo ehtoko, kure rokene, opoetory tomo a. Opoopore pyra ehtoko eya xine. “Awānohtorȳko ase,” kara ehtoko roropa eya xine. Ynara wenikehpyra ehtoko, opoetory tō maro, Kuesēkō kapuaō poetoryme matose. Eya kymarokō emero oxisamo. Naeroro oxisā kyritorȳko mana, kure rokene.

Soutatu sã tõsewomatoḥ ke Jezu poetory tō mana

¹⁰Moraramē ynmerohpyry etyḥpyryme ynara kary se ase oya xine, ajamihtatoko Kuesēkō maro oexirykōke. Kuesēkō jamitunuru emero jamitunuru motye kuhse. Ijamitunuru roropa kukurohtao xine mana. ¹¹Mame soutatu tō aosewomatoḥkō nae, toto zupōme. Moro saaro Ritonōpo nekarohpyry kyya xine, joroko tamuru kyryhmara xine ehtohme. Naeroro Ritonōpo jamitunuru enetupuhtoko, joroko tamuru tōmipona oripyra xine ehtohme. ¹²Soutatu tō sero nono po ahno apoiko, toto poremākapotoḥme. Yrome kymarokō tyoro samo, Ritonōpo zehnotokō poremākapōko sytatose. Iirypyrymākō ešē tō mokaro, ahno kara mokaro, seropōkō kara, kapuaōkō mokaro. Jamihme mā toto, tuhke roropa mā toto. ¹³Naeroro axī Ritonōpo jamitunuru apoitoko, soutatu tomo a tõsewomatoḥkō apoitoh samo. Moraramē oetuarimarykohtao orēpyra matose exiko, oryḥmarykō se exiketō maro ātātapoirykohtao. Moraramē tātātapoikehse awahtao xine, orēpyra exiko matose.

¹⁴Moro eraximaryke oya xine zae rokē oturutoko. Zae ōtururukohtao tymetȳ eary mykyhpō soutatu sã matose. Kure rokē imehnō tyritoko roropa. Morara

(Ep 6.17)

awahtao xine soutatu tupuropuru apururu sã matose. ¹⁵Imehnō anamorepakehpyra ehtoko Ritonōpo omiry kurā poko, Tumūkuru a iirypyrymākō kurākary ropa poko. Morara awahtao xine, soutatu tysapatuke sã matose. ¹⁶Kuesēkō onenetupuhkehpyra ehtoko. Kuesēkō enetuputyryhtao oya xine soutatu tomahpōke tõsewomatoḥke sã matose. Moro ke zehnotokō pyrēpyry zukatoḥ ezhkāko soutatu tō mana onuopyra toehtohme. Mokyro sã roropa matose tukuhse awahtao xine iirypyrymākō esemy a. Orēpyra exiko matose Kuesēkō enetuputyryke oya xine. ¹⁷Soutatu tō tupuhpyrykō ewomatoḥ nae. Moro sã matose tukurākase oexirykōke Jezu Kyrixtu a. Okurākatopōpyrykō waro oexirykō oewomatoḥkōme mana. Mame typyreke

roropa soutatu tō mana. Morararo Ritonōpo omiry opyrekōme sã mana, Ritonōpo zuzenu nekarohpyry orēpyra oehtohkōme aomipona. ¹⁸Morohne poko ehtoko emero otururukohtao Ritonōpo maro. Oturutoko Ritonōpo a, ākorehmatohkōme. Emero rokē ahtao oturutoko Ritonōpo maro Zuzenu nekarory poko. Naeroro tuaro ehtoko. Poremāpyra ehtoko roropa. Ritonōpo poetory poko oturukehpyra ehtoko. ¹⁹Ypoko roropa oturutoko Ritonōpo a, tōmiry ekarotohme ya, imehnō amorepatohme ya, orēpyra jehtohme toto zururuhtao ya Kyrixtu omiry poko, toto kurākary poko roropa Ritonōpo osetupuhthopōpyryae ro, enara. ²⁰Kyrixtu omiry poko imehnō tuarōtanohne ase, moimoro tymenekase jexiryke Ritonōpo a. Āpuruhpyry tao ro jahtao imehnō tuarōtanohnōko ro ase. Naeroro oturutoko Ritonōpo a orēpyra jehtohme. Ynara kahtoko, “Papa, ajamitunuru ekaroko Pauru a orēpyra ehtohme imehnō zurutohme Kyrixtu omiry poko,” kahtoko ypoko.

Etyhpyry

²¹Kuakorōkō kurā Tikiku yronomyryme Kuesēkō omipona roropa mana. Oenese xine ytōko mana, ouruse xine roropa, taro jehtoh poko, tuaro oehtohkōme. ²²Morara exiryke mokyro aropōko ase oya xine, ourutohkōme yna ehtoh poko, tākye oehtohkōme yna poko.

²³Ynara āko ase Ritonōpo a opoko xine, “Papa kapuaono, Epezupōkō akorehmako, torētyke pyra toto ehtohme, imehnō pyno roropa toto ehtohme, itamurumehxo oenetupuhthohme roropa toto a,” āko ase. Morara āko ase roropa Kuesēkō Jezu Kyrixtu a. ²⁴Kure oriporykō se ase Ritonōpo a, emero Kuesēkō Jezu Kyrixtu pyno exiketō maro, jūme ipyno toehse toto exiryke. Enara rokene.